

POSTANOWIENIE

Dnia 11 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

w sprawie **M. S.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 11 czerwca 2025 r.

na posiedzeniu bez udziału stron

wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Anny Dziergawki

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

odmówić uwzględnienia wniosku o wyłączenie SSN Anny Dziergawki.

UZASADNIENIE

Pismem z 25 kwietnia 2025 r. obrońca skazanego M. S. wniósł o zbadanie spełniania przez Annę Dziergawkę wymogów niezawisłości i bezstronności. Bezstronności w sprawie o sygn. akt sygn. akt IV KK 161/25. Wniosek został zarejestrowany pod sygnaturą IV KB 57/25. Zarządzeniem z 8 maja 2025 r. wniosek został odrzucony. Równolegle obrońca M. S. złożył wniosek o wyłączenie SSN Anny Dziergawki od rozpoznania sprawy kasacyjnej o sygn. akt IV KK 161/25.

W treści wniosku jego autor wskazał m.in., że wymieniona sędzia została powołana na urząd sędziego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz, że sprawa która ma być rozpoznawana, należy do spraw, które w przekazie medialnym Ministerstwa

Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego Z.Z. miały być rzekomo przedmiotem zaniedbań ze strony przedstawicieli władzy sądowniczej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie

Na wstępie należy podkreślić, że zasadnicza część przedstawionych przez wnioskodawcę argumentów nie mogła zostać rozpoznana w trybie 41 § 1 k.p.k. W orzecznictwie Sądu Najwyższego słusznie podkreśla się, że wątpliwość co do bezstronności sędziego nie może być wywodzona z samych kwestii ustrojowych związanych z jego powołaniem i to niezależnie od tego w jakim okresie i z jakimi ułomnościami w procedurze nominacyjnej doszło do tego powołania (*zob. m.in. postanowienie SN z dnia 21 czerwca 2023 r., IV KK 460/19; postanowienie SN z dnia 31 października 2023 r., V KK 358/23*). Podnoszone zarzuty nie mogą mieć bowiem charakteru abstrakcyjnego i odnosić się do całych grup powołanych sędziów (*vide postanowienie SN z dnia 10 sierpnia 2023 r., V KK 162/22*). Gdyby zatem autor wniosku poprzestał na argumentach systemowych związanych z powołaniem Anny Dziergawki na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego, należałoby uznać wniosek za niedopuszczalny z mocy ustawy i pozostawić go bez rozpoznania. Niemniej jednak obrońca powołał się również na okoliczności faktyczne, które mogą jego zdaniem stanowić podstawę wniosku o wyłączenie sędziego w trybie art. 41 § 1 k.p.k., co uzasadniało jego merytoryczne rozpoznanie.

Odnosząc się do tych okoliczności, wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że należy ją rozumieć jako obiektywną bezstronność sędziego, w tym zarówno subiektywne poczucie sędziego co do własnej bezstronności, jak i jego bezstronność w odbiorze zewnętrznym, opartą na zobiektywizowanych przesłankach oraz analizowaną przez odwołanie się do oceny sytuacji dokonanej przez przeciętnego, rozsądnie rozumującego obserwatora procesu. Wątpliwość co do bezstronności sędziego powinna być więc należycie, a zatem wystarczająco „uzasadniona”.

Instytucja wyłączenia sędziego z powodu istnienia okoliczności mogących wywołać wątpliwości co do jego bezstronności ma bowiem charakter procesowej gwarancji w konkretnym postępowaniu. W konsekwencji zasadność wniosku o wyłączenie sędziego zależy od okoliczności faktycznych mogących mieć wpływ na sposób prowadzenia postępowania przez sędziego w danej sprawie.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, wskazać należy, że obrońca nie przedstawił żadnych argumentów wskazujących na to, że w realiach niniejszej sprawy SSN Anna Dziergawka mogłaby naruszyć standard bezstronności, ograniczając się wyłącznie do prezentacji swoich poglądów popartych argumentacją o charakterze abstrakcyjnym. Nie stanowi bowiem o braku bezstronności ww. sędziego pogląd wnioskującego na politykę Ministerstwa Sprawiedliwości w danej kategorii spraw karnych, w sytuacji, gdy wnioskodawca nie wskazał na jakikolwiek wpływ tych okoliczności na rozstrzygnięcie sprawy przez sędziego o wyłącznie którego wnosi (z wyjątkiem tożsamości ze sprawą rozpoznawaną)

Odnosząc się do treści wniosku wskazać należy, że nie mogą być również przyczyną wyłączenia wyrażane przez sędziego ogólne poglądy prawne w poprzednio wydawanych orzeczeniach czy publikacjach naukowych (zob. D. Świecki (w:) B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2024, art. 41).

Wbrew twierdzeniom zawartym w uzasadnieniu przedmiotowego wniosku, w rozpatrywanej sprawie nie ma żadnych podstaw do przyjęcia, jakoby miała zostać naruszona zasada *nemo iudex in causa sua*. Należy w pełni podzielić pogląd, iż wniosków o wyłączenie usadowionych tylko na podnoszeniu okoliczności o charakterze ustrojowym nie wolno uwzględniać automatycznie z tego tylko powodu, iż przedmiot sprawy znajduje zastosowanie także do osób ją rozstrzygających (zob. postanowienie SN z dnia 16 stycznia 2024 r., III KK 293/23; postanowienie SN z 11 lipca 2024 r., IV KK 142/24). Bez zindywidualizowania podnoszonych okoliczności w aspekcie konkretnych faktów poddających się ocenie sądu, pozostają one w warstwie wyłącznie teoretycznej, niepowiązanej odpowiednio ani z konkretną sprawą, od udziału w której wniosek o wyłączenie zostaje złożony, ani z

określonym sędzią, którego wniosek ten dotyczy (zob. postanowienie SN z 11 października 2024 r., II KO 110/24).

Mając powyższe okoliczności na uwadze orzeczono jak w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia.

[J.J.]

[a.ł.]